

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-572/22-K

Název	Základní umělecká škola Fryderyka Chopina Mariánské Lázně, příspěvková organizace
Sídlo	Lužická 412/4, 353 01 Mariánské Lázně
E-mail	chopin@zus-ml.cz
IČO	47721472
Identifikátor	600066550
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Čech
Zřizovatel	Město Mariánské Lázně
Místo inspekční činnosti	Lužická 412/4, 353 01 Mariánské Lázně K Rybníku 346, 354 91 Lázně Kynžvart
Termín inspekční činnosti	18. 10. 2022 – 20. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků poskytovaného základní uměleckou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola Fryderyka Chopina Mariánské Lázně, příspěvková organizace (dále „ZUŠ“ nebo „škola“) poskytuje základy uměleckého vzdělávání ve čtyřech oborech; hudebním, výtvarném, tanečním a od školního roku 2019/2020 také literárně-dramatickém. Od školního roku 2017/2018 byla nabídka studijních zaměření ve výtvarném oboru rozšířena o Multimediální tvorbu. Pro žáky nižších ročníků je hudební obor realizován také v pěti dalších místech poskytovaného vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vizi školy orientovanou na výchovu člověka, který bude chápat umění jako přirozenou součást svého života i celé společnosti se škole dlouhodobě daří realizovat v průběhu vzdělávání žáků a při prezentaci jejich výsledků. Koncepční záměr specifikuje jednotlivé oblasti; výchovně-vzdělávací, personální a materiální s cílem jejich dalšího zkvalitňování, který postupně naplňuje.

Ředitel školy pro výuku žáků cíleně buduje odborně kvalifikovaný pedagogický sbor z osobností, které mají v daném oboru umělecký kredit s vysokou laťkou umělecké kvality a tu učitelé vyžadují i od žáků. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se někteří pedagogové zúčastňují vzdělávacích akcí na základě svých preferencí, finanční situace školy a dle doporučení ředitele. Do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se však řediteli nedaří zapojit větší počet pedagogů a zaměřit cíl jejich vzdělávání na potřeby školy v souladu s vypracovaným Plánem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pro výuku studijních zaměření hudebního oboru, tanečního oboru a výtvarného oboru jsou vytvořeny optimální prostorové a materiální podmínky. Nové vybavení učebny pro výuku studijního zaměření Multimediální tvorba počítačovou technikou napomohlo ke zkvalitnění podmínek pro jeho výuku. Taneční sál je prostorově nadstandardní a jeho vybavení odpovídá potřebám tanečního oboru. Pro žáky je k dispozici šatna, chybí však zázemí pro vyučující. Výuka literárně-dramatického oboru je realizována v učebně společné i pro hudební obor, která je však málo podnětná a materiálně prázdná pro jeho specifika výuky. Samostatný koncertní sál poskytuje svým pojetím důstojné prostředí pro prezentaci výsledků žáků nejen hudebního oboru. Prostorové a materiální podmínky školy umožňují realizaci cílů školního vzdělávacího programu.

Ve škole jsou jasně nastavena a dodržována pravidla pro přijímání žáků ke studiu zaručující jejich rovný přístup ke vzdělávání. Pro prezentaci oborů na veřejnosti jsou ve škole vytvářeny velmi dobré podmínky včetně spolupráce s místními institucemi různého poslání.

Vícezdrojové financování školy tvoří finanční prostředky státního rozpočtu včetně prostředků z rozvojových programů určené např. na vzdělávání učitelů a žáků. Dalšími zdroji jsou finanční prostředky zřizovatele a školné. Získané finanční prostředky z projektu Šablony byly využity na komunitní setkání, další vzdělávání učitelů, nákup nástrojů do fondu učebních prostředků, návštěvu odborníka z praxe, tandemové učení a sdílení zkušeností mezi školami.

Učitelé seznamují žáky s nebezpečnými situacemi na začátku školního roku a následně dalšími, které nastávají v průběhu školního roku. Bezpečnost a zdraví žáků při výjezdech na koncerty je ošetřena interní směrnicí školy, která je důsledně dodržována. Bezpečnost žáků a pracovníků školy je posílena elektronickým zabezpečovacím systémem u vchodových dveří včetně čipového systému a kamerovým systémem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizačně promyšlené vyučovací hodiny v individuální výuce hudebního oboru byly přiměřené věku žáků, jejich individuálním schopnostem, míře nadání. Použité metody a formy práce byly účinné a vycházely převážně ze standardních metodik výuky nástrojové hry. S cíli byli seznamováni většinou odkazem na zadané domácí úkoly. Pro rozvoj techniky hry na nástroj mají žáci možnost výběru z široké nabídky starší i současné studijní technické literatury a seznámení s přednesovou hudební literaturou historických období a se současnými žánry. Všichni učitelé používali při výuce motivační ukázkovou hru na hudební nástroj. Dbali na dodržování a upevňování základních zásad správné technické ale i výrazové stránky hry na nástroj. Výuka byla intenzivní, pestrá a pro žáky také zábavná. Učitelé dokázali žáky motivovat k tomu, aby měli z hudby radost, potěšení a dobrý pocit. Ve všech sledovaných hodinách vyučující hodnotili žáky průběžně, závěrem zadali úkoly pro domácí přípravu. Jen výjimečně byli žáci vedeni k sebehodnocení a k formulování vlastních názorů.

V současné době má škola nástrojově vyvážené složení studijních zaměření, což umožňuje realizovat širokou nabídku žánrově různorodé komorní, souborové a orchestrální hry, která je bohatě hodinově dotována. V souborech si žáci budují znalosti a dovednosti rytmické souhry, čisté intonace, koncentrace, společné koordinace, vnímání spoluhráčů a sledování pokynů a gest vedoucího souboru či dirigenta. Žáci současně navštěvují i více souborů. Návštěva výuky vícekrát za týden pod odborným vedením má pozitivní dopad na jejich muzikantský rozvoj. Žáci kytarového souboru studují skladby nejprve s metronomem a později bez něj s cílem osvojit si dovednost držet tempo. Skladby starších hudebních období hráli stylově čistě, dynamicky přesvědčivě, kdy plochy forte střídaly plochy piano. Jednotlivé hlasy zněly vyrovnaně, nepřekrývaly se. Při hře na kytaru jako doprovodný nástroj zvládali ve složitých latinsko-amerických rytmech doprovázet sólový hlas v kompaktním harmonickém zvuku. V Dechovém orchestru mladých, jehož zřizovatelem je sama ZUŠ, hrají žáci různých věkových skupin dechového oddělení a bicích nástrojů. Na mladších žácích se pozitivně projevoval vliv starších zkušenějších členů orchestru. Výuka probíhá formou dělených zkoušek i zkoušek celého orchestru. Repertoár se skládá ze skladeb klasické české dechové hudby a také úprav symfonické, muzikálové, filmové a populární hudby. V rámci mezioborové spolupráce je stabilní součástí orchestru skupina mažoretek navštěvujících taneční obor. Základ folklorního souboru Rozmarýnek tvoří dudácká muzika, doplňují ho malý pěvecký sbor a taneční skupina. Hrou v souboru jsou žáci seznamováni s hudebním, pěveckým a tanečním dědictvím a tradicemi širšího západočeského folkloru. Ze hry školní dudácké muziky bylo patrné, že se snaží hrát historicky osvědčeným způsobem a tak přinášet posluchačům radost, veselí, štěstí a pohodu. Členové souboru tyto emoce hudbou dokázali vyjádřit.

Realizované činnosti ve výtvarném oboru směřovaly u žáků k rozvoji plošného i prostorového vnímání, tvořivosti, představivosti, výtvarného citění a komunikace. K rozvoji uměleckých kompetencí žáků a uplatňování výchovně vzdělávacích strategií přistupovaly jednotlivé vyučující rozdílně. Většina vyučovaných bloků byla vhodně didakticky nastavená, organizačně zvládnutá a využití metody práce v nich a vhodné výtvarné techniky směřovaly k naplňování vzdělávacích cílů. V opačném případě nepřiměřeně volené metody a techniky práce nepodporovaly naplnění vzdělávacích cílů výuky a žáci byli v malé míře motivováni ke splnění úkolu. Účelně však byla zařazena prezentace výtvarných projektů žáků (tvorba leporela), kterou doplnili svým vymyšleným příběhem. Ke splnění stanovených cílů žákům napomáhal individuální přístup všech vyučujících a průběžně poskytovaná zpětná vazba. Vzájemnou komunikací mezi vyučujícími a žáky bylo podněcováno výtvarné myšlení a tvoření žáků, žáci měli prostor pro slovní vyjádření. Vyučující vytvářeli vstřícné, podporující prostředí. Společné hodnocení

výsledků vzdělávání, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení, které by podpořilo rozvoj vlastního výtvarného názoru a osobnostně sociálních kompetencí, bylo využito v malém rozsahu. Odborná stránka výuky korespondovala s očekávanými výstupy.

Předmětová skladba studijního zaměření Tanec je dostatečně široká a umožňuje tak žákům komplexní rozvoj po tělesné i duševní stránce. V průběhu studia se žáci seznamují s různými tanečními styly (klasický, moderní i lidový). Jsou systematicky vedeni k vlastní pohybové tvorbě, při níž je nejlepší motivací velmi dobrý názorný příklad vyučujících. Sledované lekce měly jasně stanovený cíl, stavba hodin byla promyšlená, vyučovací čas byl efektivně využit. Formy a metody byly voleny tak, aby žáci dosáhli stanoveného cíle výuky, žáci si nenásilnou formou zvyšují pohybovou techniku těla, jsou vedeni k vnitřní citlivosti a představitivosti, orientují se v prostoru i hudbě. Nedílnou součástí výuky byla spolupráce s hudebním pedagogem, korepeticí, který napomáhal žákům v plnění zadávaných úkolů. Výběr reprodukováné hudby byl adekvátní tanečnímu stylu a podporovala u žáků jejich taneční tvořivost. V hodinách nechybělo sebehodnocení, zcela přirozeně probíhalo vrstevnické hodnocení. Závěrečné hodnocení vyučujících bylo efektivní se zpětnou vazbou pro žáky. Ve všech sledovaných hodinách byla patrná příjemná pracovní atmosféra se vzájemným respektem mezi žáky i mezi žáky a vyučujícími.

Na kvalitě kolektivní výuky literárně-dramatického oboru se příznivě odrážela promyšlená příprava vyučující v celém jejím průběhu včetně jejího pozitivního a kreativního vlivu na celkovou úroveň. Všichni žáci byli aktivně zapojeni do činností, které byly zaměřeny na dechová cvičení, uvolnění mluvidel, správnou artikulaci, individuální práci s textem a pohybový projev, což korespondovalo s charakterem a obsahem studijního zaměření. V úvodu hodiny byl žákům jasně sdělen cíl i se zdůvodněním. V průběhu vzdělávání vyučující využila vhodné metody a formy práce, které vedly k jejich naplňování. Do výuky byli aktivně zapojeni všichni žáci a realizované činnosti byly zaměřeny na rozvíjení jednotlivých dovedností významných pro prezentaci literárních textů. Žáci byli vedeni ke kultivovanému verbálnímu i nonverbálnímu interpretačnímu projevu vhodně vybraného náročného textu s důrazem na pochopení sdělovaného obsahu. Výběr literárních textů i jejich následné zpracování odpovídal daným věkovým skupinám. Ve všech sledovaných hodinách bylo zřejmé dlouhodobé systematické vedení žáků s ohledem na jejich získané a osvojené dovednosti. Dílčí výsledky jednotlivých žáků byly s náležitým zdůvodněním průběžně hodnoceny, což významně přispělo k pochopení chyby v prováděné činnosti a následně k jejímu postupnému odstranění. Významným prvkem bylo vhodné zařazování vzájemného hodnocení žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení žáků je realizováno dle pravidel nastavených v interních dokumentech školy. Průběžné i dosažené výsledky žáků jsou projednávány s pedagogickou radou a v případě problémů jsou přijímána adekvátní opatření vedoucí ke zlepšení. Žáci dle svých individuálních možností a schopností mají zvládnuté dovednosti v souladu se školním vzdělávacím programem. Pedagogové monitorují úspěchy absolventů a jejich další uplatnění v profesionální dráze či amatérských aktivitách. Všichni sledovaní žáci, jak v individuální výuce tak i v souborové hře, prokázali, že zvládají technickou i výrazovou stránku svých nástrojů na kvalitní úrovni, podle svých osobních schopností a předpokladů, v souladu se studijním plánem daným školním vzdělávacím programem. Žáci nebyli cíleně vedeni k hodnocení vlastního výkonu a k dosahování pokroku ve vzdělávacích výsledcích. Společné hodnocení výsledků vzdělávání ve výtvarném oboru, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení, které by podpořilo rozvoj vlastního výtvarného názoru a osobnostně sociálních

kompetencí, bylo využito v malém rozsahu. Vysoký počet hudebních uskupení, pěveckých sborů a mezioborová spolupráce motivuje žáky k dosahování dobrých výsledků. ZUŠ jim tak vytváří vhodné podmínky pro aktivní a smysluplnou činnost v odpoledních hodinách. Na bohatou koncertní a výstavní činnost žáků má nepostradatelný vliv aktivní podíl učitelů na akcích školy. Přínosem pro rozvoj sociálních mezigeneračních vztahů jsou pravidelná vystoupení pro obyvatele domu pro seniory. Tradici mají absolventské koncerty a výstavy. Výtvarná tvorba žáků je také prezentovaná např. ve výstavní síni a místní knihovně. Všechny aktivity pro veřejnost vhodně doplňují zviditelnění ZUŠ a motivují případné zájemce o vzdělávání v některém uměleckém oboru, či studijním zaměření. Velkou předností školních souborů je jejich pravidelné koncertování a vystupování na veřejnosti, což žákům umožňuje uplatnit své dovednosti získané ve škole v praxi. Žáky tato skutečnost velmi pozitivně motivuje, na zkoušky souborů chodí s radostí a na vystoupení se těší. Škola je zřizovatelem dechového orchestru mladých, jehož koncertní činnost má regionální, celostátní i mezinárodní rozměr. V rámci mezioborové spolupráce vznikají společná vystoupení, čímž je zároveň naplňován záměr školy.

Aktivní spolupráce školy s místními institucemi je pro žáky přínosná pro jejich osobnostní rozvoj a při formování vztahu k danému místu. Žáci všech oborů ZUŠ se rádi a významně podílejí na kulturním životě města včetně zahajování lázeňské sezóny. Škola je dlouhodobě významným nositelem kulturního života v místě působení. ZUŠ vytváří velmi dobré podmínky pro žádoucí činnost dětí a mládeže a jejich zapojení do kulturního dění.

Závěry

Vývoj školy

- Výtvarný obor byl ve školním roce 2017/2018 rozšířen o studijní zaměření Multimediaální tvorba, pro který bylo zajištěné potřebné materiální zázemí v multimediaální učebně.
- Od školního roku 2019/2020 byla obnovena výuka v literárně-dramatickém oboru s personálním zajištěním.
- Bezpečnost prostředí školy byla v roce 2019 posílena čipovým a kamerovým systémem.

Silné stránky

- Naplňování vize školy dlouhodobým veřejným prezentováním výsledků žáků, což je motivuje k dosahování dobrých výsledků a lásce k umělecké tvorbě.
- Aktivní spolupráce školy s kulturními, občanskými i charitativními institucemi.
- Vzájemná spolupráce pedagogických pracovníků.
- Bohatá nabídka žánrově různorodé souborové hry s navýšenou hodinovou dotací.
- Nadstandardní taneční sál s vybavením.
- Reprezentativní koncertní sál.
- Prezentování výsledků vzdělávání všech oborů na veřejnosti včetně mezioborové spolupráce přispívá k dobrému jménu školy.
- Přijímání všech žáků ke studiu a jejich následné vzdělávání dle stejných pravidel a podmínek.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Prostorové a materiální podmínky pro výuku literárně-dramatického oboru nejsou optimální, chybí zázemí pro vyučující tanečního oboru.
- Příležitostí ke zlepšení je posílení účasti učitelů na dalším vzdělávání se zaměřením na:
 - o využívání adekvátních forem hodnocení,
 - o metodickou oblast výuky a uplatnění moderních pedagogických organizačních forem a metod ve výuce,
 - o potřeby školy dle plánu dalšího vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit vhodné podmínky pro výuku literárně-dramatického oboru.
- Zkvalitnit výuku hudebního oboru a výtvarného oboru účinným využíváním všech forem hodnocení.
- Motivovat vyučující výtvarného oboru k vzájemným hospitacím a konzultacím pro sdílení poznatků moderní pedagogiky, společných výchovně vzdělávacích strategií a poskytování vzájemné zpětné vazby.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Fryderyka Chopina Mariánské Lázně č.j. 2202/37/127 s platností od 1. 9 2021
2. Koncepce dalšího rozvoje školy v bodech ze dne 27. 2. 2019
3. Školní matrika ve školním roce 2022/2023 vedená k datu inspekce
4. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023
5. Rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2022/2023
6. Zápisy z pedagogické rady za školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekce
7. Webové stránky školy <https://www.zus-ml.cz/>
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
9. Kontrolní plán pro školní roky 2021/2022 a 2022/2023
10. Dohled nad žáky ZUŠ F. Chopina s účinností od 1. 9. 2019
11. Školní řád č.j. 2015/37/65, účinný od 22. 6. 2015
12. Nové úplné znění zřizovací listiny vydané Městem Mariánské Lázně 25. 9. 2017 včetně příloh č. 1 až 3
13. Potvrzení ředitele ve funkci vydané Městem Mariánské Lázně č.j. OS/13/199/ZB dne 19. 6. 2013
14. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 19. 10. 2022
15. Dokumentace bezpečnosti a ochrany zdraví vedená k datu inspekční činnosti
16. Dokumentace pro ekonomické zhodnocení finanční situace školy vedené k datu inspekční činnosti
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k dosažení nejvyššího vzdělání a osvědčení o jejich dalším vzdělávání
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 1. 9. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marcela Orságová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

.....

Mgr. Eva Tomková, školní inspektorka

.....

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

.....

MgA. Stanislava Juchelková, odborník
na umělecké vzdělávání

.....

Mgr. Evžen Uher, odborník na umělecké
vzdělávání

.....

Ve Zlíně 18. 11. 2022